

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettőn, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.

Egész évre	10 frt.
Félévre	5 frt.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hónapra	1 frt.

Előfizethet helyben a kiadóhivataltól és debreczeni részlegünkön is, azután Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseiben, vidéken a postahivataloknál.

Hirdetési díj:

öt hasábos petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelent hirdetéseknek leengedés történik. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 20 kr. Ezek a szerkesztő által vétetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadói irodában. — A kiadói irodában a hirdetés díj a kiadóhivataltól, a lap szellemi részében tartozó költségek a szerkesztési irodában piactutca, Szabó Lajos ház, 1712. sz. alatt czimezendők.

Fényes török győzelem!

A mai emlékeztetés napon alig hiszszük, hogy lapunk olvasói és az egész város lakosságát öröndetesebb hírről lehessék meg, mint az alább következő távirattal, mely a népszabadság tipró orosz hatalom tetemes vereségét, s a testvér török nemzet egyik hadserege fényes győzelmét jelenti.

Isten adja, hogy e fényes győzelmet a harctér egyéb pontjain is a török sereg győzelme kísérje! s hogy minél hamarabb és minél gyakrabben lehessük meg t. olvasóinkat ily kedvező, s mindnyájunkat lelkesítő hírekkel.

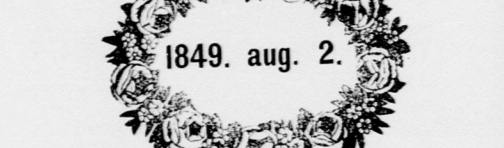
A kérdéses győzelmi távirat a következőleg hangzik:

— Konstantinápoly, — aug. 1. (Hivatalos.) Ozman basa jelenti, hogy a török hadsereg fényes és határozott győzelmet vívott ki az orosz hadseregen. Plevna mellett a megerősített török tábort hétfőn 60,000 lönyő orosz gyalogság, 3 ezred lovasvasság 50 ágyúval megtámadta, s a harc egész hétfőn és kedden, tehát két napig tartott. Az oroszok, kik többször intéztek a törökök ellen elkeseredett rohant, végre roppant veszteséggel visszavertek. — Az orosz részről 8000 halott és 16,000 sebesült maradt a csatér. A török hadsereg a plevnai erődített táborban 70 ezer főből állt.

A törökök Eskizagrát ismét megszállották. — Konstantinápoly, aug. 2. Hivatalos. Sulejman basa jul. 31-ről jelenti, hogy azon a napon az oroszokat Eskizagránál tetemesen megverte. A csata 3 óra hosszan tartott. Az oroszok nagy veszteségeket szenvedve, visszavertek. A törökök pedig bevonultak Eskizagrába.

A montenegróiak, kik Niksics várát ujcól megtámadták, hasonlóképen visszavertek. Ali Saib a montenegróiakat hétfőn Podgoricza környékén verte meg. A szultán táviratilag küldötte meg üdvözlését Ozman basának a plevnai győzelem alkalmából.

A honfiai hálás kegyelet napja ma ismét felviradt reánk, e város polgáira, és mint minden évben eddig is,

(=) A honfiai hálás kegyelet napja ma ismét felviradt reánk, e város polgáira, és mint minden évben eddig is,

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcaja.

BÁTHORY ERZSÉBET.

Történeti elbeszélés a XVI század utolsó és a XVII század első tízéből.

Írta: Dr. Heiszler József.

(Folytatás)

— Te vagy kiválasztva az urnál e szent cserla, te fogod megadni Szunyog Mózes. Most ki mentek vadászni. Te megiesed őt, s lelovod. Ezen eretnek vére mossa le lelkéről az elkövetett gyilkosság vért.

— S ha rajta kapnak az urak?

— Rókára lóttól s nem tudhattad, hogy e rókán kívül a golyó még mást is találhat. Pusztá akaratlan véletlenség, melyről senki nem lehet felelős. — Végeztetted pedig fiam! táva áll előtted a kiengesztelt örök élet kárpója. Örülhetsz, ha mielőbb bekopogtathatsz. Vagy talán e jutalom is kevés neked. Oh tel-

s minden évben ezután is, míg csak magyar ajk magyar nyelven beszélend e város falai között, áldozni fogunk azon hősök, azon félistenek emlékének, kik ma 28 éve hullottak el a haza szabadságának védelmében.

Két különböző érzés foglalkoztatja lelkünket, valahányszor a hon dicső védőinek szentelt sírjára leborulunk, hogy buzgó imát emeljünk ottan az egek végtelen hatalma urához az ő csöndes nyugalmokért, s esedekelve könyörögjünk a magyar nemzet jobblétéért, boldogabb jövőért.

Az egyik érzelem a fájó visszaemlékezés. — O mert a honfiai szív minden keservét, minden fájdalomát felkorbácsolja a gondolat, hogy a dicső szabadságharcban annyi honfi szív hiába ota vért, s annak tudata, hogy annyi vitézséget, annyi halálmegeztést a kaján árulás, — nem csak teljesen megbénított, hanem az önkényuralom kínzó despotának vas jármá alá nyúló le több, mint egy évtizedig a dicső magyar nemzetet, melynek pedig történeti jogait, érettségét arra, hogy bírtokában, élvezetében legyen alkotmány által biztosított szabadságának, soha senki kétségbe nem vonhatja.

Fájó, elszomorító az emlékeztetés, ha a szabadságharc dicső napjait követett gyászos emlékü évtizedre, ha azok üldözöttségére, bebörtönzésére, s vértanni halálára gondolunk, kiknek egyetlenegy bűne az vala, hogy hazájukat mindenekfelett szerették. — Fájó, elszomorító tudata annak, hogy a népszabadság eltipródja, az orosz hatalom zsoldos hadai tarolták le a szabadságnak már dusan kikelt vetését, — és semmisítették meg a népek millióinak leghőbb óhaja teljesülését.

De bár mily fájó, bármily keserű legyen is a visszaemlékezés, egy más érzelem, mely keblünket ezen napok emlékéből dagasztja, ellensúlyozza azt.

Ez érzelem magasabban dobogtatja fel szívünket, s ha visszagöndolunk a dicső napokra, melyek a magyar vitézséget, a honfiai lelkesedést csodákat művelő hatalmát arany betűkkel jegyezték be a történet lapjaira, — büszkeség érzetével kell gondolnunk arra, hogy — magyarok vagyunk.

A honfiai szent lelkesedés ama nemes tüze, mely a szabadságharcban elvérzett hősök karjainak erőt adott, feláldozó keblünkben ma 28 hosszú év után ujból, s erőt, tápot merit, hogy örök Vesta-tűzként égjen azoknak emlékéből, kiknek dicső jelszavuk volt: dulce et decorum est pro patria mori!

E jelszó mélyen be van vésvé szívünkbe, s ha most ne talán ismét vész fogja fenyegetni a szeretett hazát, az ő emlékek lelkesíteni fog bennünket, hogy mint méltó utódok szálljunk ki a sikra, s ontsuk vértünket mi is nemzetünk és királyunk védelmében!

Ma a haza, az alkotmányos szabadság, s a koronás király neve egy szétbonthatlan koszoruba vannak összefűzve, — s mi a szabadságharc hőseinek szentelt emlékére esküszünk, hogy e koszorunak egyetlen levélkéjét, egyetlen virágát sem a muszka, sem más hatalom áll-

hetetlen bűnös ember. Isten fizet... menj és cselekedj.

XIII. Fejezet.

A halgatag bércek közé felvívá az ember zaját. Az erdőben felharsant a kürt, s a sziklák riadva adák tovább a vad hangokat, s az ebeek csaholva löttak szerte. Olykor egy-egy durranás jelölé, hogy a fő-vad a hajtásba került.

Mi menjünk ama felséges magaslatra, honnan a legszebb kilátás ajánkozik a nézőnek, ha még képes a természet szépségében gyönyörködni.

Szállj zuhogó csörömpöl alá egy fekete szikla az előttünk álló medencében. Tenger-szerű lehet; mert elnyeli a zuhogást, s gyepes peremét kellemes vadvirágok ékesítik. A természet kaczerkodik. Itt e magányban piperézte fel magát. Nagyon meg volt győződve a felől, hogy itt is megkeresik hódoló a fenyegek árnyékában. Nem is csatlakozott. Nemso-kára a kies völgyből egy szép hölgy s ifju lo-vag emelkedtek lépcsőről lépcsőre e magány felé s a hölgy csudálkozva nézett szerte szép szemével az elragadó vidéken.

— Köszönet! nemes lovag ezen élvezetért, ez megérdemelte a fáradságot.

tal érinteni büntetlenül nem engedjük. — s ha ezek bármelyike, bárki által megátadhatnák, életünk, vagyonunk rendelkezésére álland — legfőbb hadurunknak.

Milliók lelkesedése lesz kész ontani a drága honfivért, de csak úgy és akkor, ha nem hozatunk ellentétbe legszentebb érzelmeinkkel, ha nem másért, mint azon dicső eszméért kell sikra szállanunk, a melyekért ezeltől 28 évvel mai szent ünnepünk kegyeletének tárgyai vértiket ontották!

Éljen a szent szabadság, az egyenlőség s testvériség eszméje közöttünk örök időig, — éljen az eszme, mely a mai kegyeletnek szentelt napon is kitör a sírok alól, és eget kér!

— Királyunk és a német császár találkozására vonatkozólag írják, hogy: Erzsébet királyné ő felsége Bajorországban Ischbe érkezett. Vilmos császár aug. 8-án fogja meglátogatni őt ugyanott. Ugyanoda váratik ő felsége a király is Andrássyval. A király Salzburg fog Vilmos császár elé menni. Alutalanszá lett az a megjegyzés, hogy e találkozás döntő hatása leend a keleti ügyre.

— Az osztrák-magyar vámtervezetel körülbelül holnap fog Budapesten összejönni tanácskozni az általános vámtarifá behozatali törvényéről. A német kereskedelmi szerződés még most sincsen eldöntve, de az bizonyos már is, hogy Németország nem akar oly szerződést kötni, mely az 1868 ikinal kedvezőtelenebb. — A cukoradó tárgyában a cukor iparosok ujra kifognak hallgatgatni.

— Midhát pasánál tegnapielőtt Hefy Ignác képviselő tisztelettel. — Ez alkalommal Hefy azon kérdést intézte a pasához, hogy mikép vélekedik Bosznia és Herzegovina vagy Szerbia okkupációjáról? Midhát kijelenté, hogy ő e tervet nem hiszi. Ily tény lehetetlennek tart oly loyális uralkodó mellett, mint a magyar király s osztrák császár, s ennek csak is akkor volna értelme, ha Ausztria-Magyarország és Törökország közt szövetségi szerződés léteznék oly értelemben, hogy az utóbbi ily okkupációval megöltalmaztassék. De ilyen szövetség nincs, sőt az osztrák-magyar monarchia mindenkor hangsúlyozta semlegességéhez való ragaszkodását. Az okkupáció szerinte harezias tény volna az ottomán birodalom ellen és igen méltatlan, mert haduzás nélkül történnék. Tudja — ugymond — Midhát pasa, hogy Európában sajtóságon magyarazzák a népjogot és államszerződéseket, mind a mellett is még most nincs méltó ok oly tervetek tudajonitni egy testvér kormányának, melyek a közvéleményt joggal tulajdonítanak.

— Rövid hírek — A magyar miniszterek Bécsből haza utaztak. — Tisza Kálmán miniszterelnök Klappa tábornokot Beesben kihallgatásán fogadta. — A vámtervezetlele osztrák részről Bazant és Kalchberg delegáltattak az osztrák részről. — Az amerikai strike befejezetnek tekinthető, bár a nyugati vasuton még vannak strikeolok. — A genoui herceg, az olasz király unokatestvére Niko lisből huszadmagával megmászta az Aetnát, s annak krátere széléről üdvözlő táviratot küldött az olasz királynak. — Midhát pasánál naponként nagyon sokan tisztelegnek, közelebb kijelenté, hogy nincs sürgetős utja sehova, s Bécsben azért időzik mert e város nagyon tetszik neki.

A háboru.

(=) A török kormányban ismét változás van. Aarif pasa, ki csak néhány nap óta vezeti a külügyi tárczát, már lemondott róla, hely-

— Boldog vagyok, hogy izlésem helyeslére talált nemes szívénél kedves grófné. — Ugy látszik, kegyelmedben nem csatlakoznak, a kik ígértében bíznak. — E nyilatkozat a halandók legserenesebbibüké tesz — mond a lovag mélyen meghajolva, s a parányi fehér kezeket ajkaihoz emelve. — Oh ez nincs megengedve. Kegyelmed nagyon tüzes lenne Mózes — mond a szép hölgy nyájias fenyegetésre emelve róza ujjait. Node most az egyszer még bocsánat. — Fenyegeessen nemes grófné. Kegyed oly elragadóan szép haragjában, hogy szintén daemoni vágy támad bennem azt ismételve láthatni. — S azt ismételve megérdemelné — mond a szép hölgy szédítő mosolylyal. A férfiak azt valóban gyakran megérdemlik. — Kivétel nélkül nemes grófné. — No egy kis kivétel nem a világ, de talán jó volna, ha kegyelmed nem alkudoznék most az egyszer saját javára. — Bocsánat! azt hiszem, hogy e kies helynek kiváltsága, mely egész regény világot tár fel a szem és a lélek előtt, s ha azután a szegény szív megtelik, kikell áradnia... kivált ha már az előtt is telve volt oly ér-

lyét Servet pasa foglalta el. Mik voltak azon indokok, a melynél fogva Aarif megvált ily hihetőlen gyorsasággal a külügyi tárczától, merőben ismeretlen még most. — A mint a hir beszéli: Konstantinápolyban a hangulat most már megnyugott. Nagyon sokat bíznak az új vezérekben, de hogy nem fognak-e ujalog csalódnai, azt majd a jövő fogja csak bebizonyítani.

A csatától diadalmi hírek érkeztek, de olyanok, melyeknek hitelt adni nagyon bajos dolog. — Ilyen például az, mely a török hadseregnek Ruscsuk alatti összetöréséről beszél, midőn nem kevesebb mint 5000 török fogatott volna el. E hírből alapos ok van a kételkedésre, mert nem lehet feltételezni, hogy egy ily fontos döntő ütközetet, mely julius 29-én vívottat, a győzelmesnek hirdettet orosz sereg hivatalosan nem konstaltat volna. — Eppen ilyenek, vagy legalább is erősen túlzottnak kell tekintenünk viszont a törökök azon diadalmát, mely szerint a Balkánon tul levő oroszokat visszazittek volna. Teljesen kétségkívül áll azonban az, hogy a török hadsereg győzelmesen halad előre a tirnova-gabrovai vonal ellen, hogy Lováczból kiverte az ellen-séget, de hogy meddig nyomult azóta előre, s minő eredménnyel, erre nézve elfogadható híreink nincsenek. — A körülményekből kombinálva úgy tetszik nekünk, mintha a helyzet a törökökre nézve lényegesen javult volna, mit kétségtelemé tesz az orosz kormány azon kétségbeesett erőfeszítése, melyet a csapatok előállításánál tanusit. — Az európai harctéren 300,000-re, az arméniait 120,000-re igyekszik fölemelni. S általában véve a mennyire csak lehet folytonosan erősít, mi azt bizonyítja igen hathatósan, hogy a török hadsereg jókora rombolást vitt véghez csapataiban.

Az ázsiai harctéren Moukhtar basa dekekasan működik; megkezdte előnyomulását az orosz területen. De ideje volna már egy nagy gőzbeszűrű csatába bocsátkozni, felhasználni a kedvező alkalmat, mert az orosz sereg nem-soká erősbödni fog.

A Kaukaszban mindég terjed a lázadás; a vezér Samyl fia Ghazi Mehemed basa. — Konstantinápolyból a lázadást folyton támogatják.

Végül fölemlítjük a „D. Ztg.“ azon táviratát, mely szerint Oroszország, Románia, Szerbia és Montenegro közt egyezmény létesült arra nézve, hogy az utóbbi három tartomány az első döntő ütközet után átmege a török a határon, a románok Dobrudzsát, a szerbek O-Szerbiát, a montenegróiak pedig Herzegovinát szállanak meg. Oroszország magára vállalta azon kötelezettséget, hogy a békekötésben a portát az illető területek végleges átengedése fogja bírni. — Ez bizony szép tervecske, csak aztán keresztet ne huzzon rá valaki!

A mozgósítás.

(=) A bécsi miniszteri tanácskozás befejezetett. Két óra hosszat tartott a nagy fontosságú ügyek megbeszélése, midőn monarchiánk helyzete s magartatása a jövő nézve, a legkomolyabban figyelembe vétetett; kellően megfontolatott az is, a mit csak tenni lehet, vagy kell. A tanácskozás elismerte annak szükségességét, hogy minden eshetőségre kézen kell lenni, a külügyminisztert bizta meg azaz, hogy megégye a katonaság mozgósítására nézve mindazon intézkedéseket, miniszteri tanács intézkedés nélkül, melyeket a közel jövőben fejlemények szükségessége fognak tenni. Természetes, hogy Andrássy ezt a korona beleegezésével fogja csak tethetni, de a felelősség minden tekintetben csak őt illeti!

Figyelembe vette a tanácskozmány azt is, hogy a mozgósítással multhatatlanul együtt járó áldozatokot ne vegye mindaddig igénybe, — míg a viszonyok elkerülhetetlenül nem teszik.

A tanácskozás tisztába hozta a teendőket a jövőre nézve. Területfoglalásról szó nincsen — és nem is lesz. A humanizmus érdekében beavatkozás történhetik. Vítális érdekeink érvényesítésére pedig okvetlenül leend intézkedés.

A mit a katonaság létszámáról és elhelyezkedéséről a teremtés koránjáról sugárzottak belé.

Báthory Erzsébet — mert ő vala az erdők e büvös Dianája, mint mondók, maga is igen édesen volt megkapatva e hely varázseréje alá. A távol falvak, völgyek átlátszó fényfényarázatban usztak telyen alattok, hol a Vág nagy ezüst kigyóként tekergőzött a tölgyerdős völgyek viruló kebelén. — Előtte pedig kora legzebb lovagainak egyike tömjénezett szépségének — Szunyog Mózes. — Kegyelmed — mondá szeliden ábrándozva — olyasmiről szól, minek nem adott isten nyelvet, csak sohajt. Ugy emlékszem... Kegyelmed a szív belső érzelmeiről beszélt... Lágy sohaj szakadt le ajkainak szirmairól. É pillanatban a sziklák között egy kesztes veréb szomorú dala csendült meg. A csalógánytól tanulhatta el, midőn annak szive megrepedt kilopva belőle a zokogó dalt.

Meghatva álltak egymással szemben... Szunyog nem állhatta ellen a pillanat büvös hatalmának, ledétért a magas szépség előtt s megragadta jobb kezét. — Oh nemes grófné! hallgassa meg e panaszlat, mely e szent magányt átzokogja. Ez érzelmeimnek egy részét viszhangozza. Oh a természet hű anyja, megérti s részt vesz gyermekeinek fájdalmaiban.

A természet hű anyja. Ha szived fáj, megtelik bánattal, s megfojtással fenyeget, keresd fel őt, s felolvastja a kővé vált fájdalomat, s ez az ő mőzései érintésére enyhítő forrásként alá csorogui az izzó sivatagra.

Szunyog bense őhítatl tekintete a szelid ábrándok szárnyain egy egészen más világba átmerengő bűbajos hölgyre... ki most nem vonta vissza kezecskéjét, nem haragudott, nem fenyegetőzött, hanem saját fényébe emelődő nap volt. Elbűvölt saját édes titkának nyilatkozta... Szeretted. — Erzsébet szeretlek! — Durrr.

Fegyverropogás dörgött fel a szomszéd bokorban, s Szunyog Mózes halva rogtott a megrettent szép hölgy lábáiba. — Minő szép halál! Iltiben hódolatban fel-olvosolva lépni be az örökkévalóságba. — Minő rettenetes dolog... valahára igazán szeretni, s midőn megérinté az isten öröm kebelét, elveszíteni e földön örökre azt, ki azzal megkínálta.

(Folyt. köv.)

lyezéséről a közönség tudomásával adnak egyes hírlapok, merőben alaptalanok. A teendő intézkedések hírlapjaiton nem fognak közöltetni. De azért nyugodt lehet a közönség. A miniszteri tanácskozmány intézkedései a monarchia érdekét soha szem elől nem tévesztő politika eredménye, mit mutat az, hogy Andrássy gróf terveit osztatlan helyeslést nyertek.

Amny bizonyos, hogy egrelőre nem fog a részletes mozgósítás bekövetkezni. — Ugy látszik, elegendő lesz a délen állomásozó hadsereg hadi lábra helyezése, melyet azonban 8 nap alatt már az egész hadsereg mozgósítása követhet. Mikor fog ennek az ideje elérkezni, azt az orosz-török háboru eseményeinek miként való fejlődése fogja meghatározni.

Most nyugodtan nézhetünk a jövő elé. Más nem tehetünk, de nem is volna észszerű tenni. Bizalommal kell lenni a kormány iránt, mint a mely hazafias érzetéből kifolyólag megteszt mindent, mi a nemzet érdekét illeti. Ott tudják legjobban, hogy mi jót lehet tenni, ott tudják, hogy mikor fog útni a cselekvés órája. Legyen meg az ő akaratok, mert monarchiánk javát czélozza az!

Ima

(elmondattott Kacsovics Iván honvédegyl. elnök által Debreczen, 1877. augusztus 2-kán a honvéd sírok felett.)

— Örök hatalmu nagy isten, világ teremtője és fenntartója! Hozzád emeljük e szentelt sírok felett hála imánkat — és könyörgő szózatunkat! Te igazgatód a világ folyását, te uralkodol és ítél az népek és királyok felett, te intézed egy a nemzeteknek, mint egyeseknek sorsát öröktől fogva és örök időig!

Ime, eljöttünk ide, a kegyeletnek, a honszerlemnek oltárán áldozni azok emlékének, kik e rideg hantok alatt aluszszák örök álmukat, — azok emléke hozott ma minket itt egybe, kik mint félistenek néztek szembe a halállal, s vértettek el a csatamezőn a vesztélyben forgott szent haza védelmében, annak szabadságáért, lételéért!

Isten! világok ura, nemzeteknek atyja, — hozzád emeljük remegő ajakkal áhitatos imánkat, hozzád a magyarok igaz istenéhez, kinek atyai gondoskodása vezette a magyar a nemzetet a messze keletre, e tejjel, mézzel folyó szép hazába, ki velők voltál mint erős gyámló a honszerzés nehéz küzdelmes csatáiban, ki erőt, kitartást adtal népednek, hogy azt egy ezredévi szenvedés meg ne törhesse.

Te tartottad meg népednek e szép hazát, melynek minden talpalatnyi földét a magyar nemzet hős fiaimk vére áztatta; te öntötted szívünkbe a honszerlem azon hatalmasan lobogó lángját, mely nyilatkozott a koszorús költő ama örök igaz szavaiban: „E nagy világon e kívül nincsen számódra hely!”

Ó engedd is, hogy úgy legyen! Ó engedd hogy a dicső ősök honszerelme, győzhetetlen vitézsége fíról fira és unokára szálljon a magyarnál, s tegye lehetővé azt, hogy éljünk itt, mint a te választott néped, nemzeted az idők végeiglen.

De ne engedd azt, hogy a sors csapásai alatt meggyönyedjünk, ne engedd azt, hogy az átkos visszavonás termékeny talajra találjon közöttünk, hanem adj közénk tiszta igaz szeretetet, adj egyetértést, mert hiszen e nélkül mint oldott kéve hull szét nemzetünk!

Szabadság, egyenlőség, testvériség! Ezek valának azon szentelt jelszavak, a

A természet hű anyja. Ha szived fáj, megtelik bánattal, s megfojtással fenyeget, keresd fel őt, s felolvastja a kővé vált fájdalomat, s ez az ő mőzései érintésére enyhítő forrásként alá csorogui az izzó sivatagra.

Szunyog bense őhítatl tekintete a szelid ábrándok szárnyain egy egészen más világba átmerengő bűbajos hölgyre... ki most nem vonta vissza kezecskéjét, nem haragudott, nem fenyegetőzött, hanem saját fényébe emelődő nap volt. Elbűvölt saját édes titkának nyilatkozta... Szeretted. — Erzsébet szeretlek! — Durrr.

Fegyverropogás dörgött fel a szomszéd bokorban, s Szunyog Mózes halva rogtott a megrettent szép hölgy lábáiba. — Minő szép halál! Iltiben hódolatban fel-olvosolva lépni be az örökkévalóságba. — Minő rettenetes dolog... valahára igazán szeretni, s midőn megérinté az isten öröm kebelét, elveszíteni e földön örökre azt, ki azzal megkínálta.

(Folyt. köv.)

melyek azon zászlón lobogtak magasan, a mely alatt és a melynek védelmében azon hősök ellullottak, kik e hantok alatt a magyar haza jövő dicsőségéről, nagyságáról álmodnak!

Oh add örök mindenható nagy isten, hogy a vértanu hősök ezen édes álma teljesedésbe menjen, add, hogy minél előbb hirdethessük ama nagy eszmék teljes dadálát, melyekért annyi henfivér omolt!

Tartsd meg isten e nemzetet, tartsd meg e hazát az idők végeig, adj neki boldogságot, felvirágzást, a honfiak egyetértésében, s a népszabadság felderülésében.

De nem csak magunkért emeljük hozzád könyörgő szavainkat, hanem eszedünk előtted a testvér török nemzetért is, — mely most a létért való küzdelemben végerőfeszítéssel áll szemben a népszabadság-tíró orosz hatalom bősziúttal.

Adj bátorságot, vitéséget a szeretett testvéremeztet fiainak, engedj, hogy győztesen kiérdemelték a magyar népet, hogy győzzön az igazság és az erény, s lakoljon az undok bűn és az álnokság.

Népeknék igaz isten! ki részrehajlatlan bír vagy mindenek felett, hallgasd meg esőd kérésünket, melyet, magunkért és török testvéreinkért e szentelt és vértáztott hantokról emelünk hozzád a magasba, tartsd meg a te magyar népedet, segítsd meg török testvéreinket, hogy évezredes dicsőségünk tégedet, s hirdethessük a te dicsőségédet! Amen!

Midhát pasa és missiója.

A „P. L.”-nak a következőket írják: — „Hogy Midhát pasa utazásaiban jobb és több szolgálót tesz Törökország ügyének, mint ha most nagyvezér volna, azt maga is beismeri. A kérdés, hogy Midhát pasa előbb-utóbb nagyvezér lesz, nyit kérdés. Midhát pasa már régebbi idő óta oly viszonyban áll a szultánhoz, hogy azt lehet mondani, miszerint a nagyur őt örömet visszahívta; a szultán jól tudja, hogy ez által elengedte a török közvélemény óhaját, de hogy látszik, hogy Midhát nem akarja csak ezen alapon elvállalni a nagyvezérséget.

Czélzattainak keresztülvitelére állandó biztositókat kíván s nem hajlandó állást foglalni a szultán tanácsában, mikor ellenfelei is ott vannak. — Ugy látszik, hogy a feltétel, mely alatt Midhát hajlandó volna elvállalni a nagyvezérséget, abból áll, hogy Edhem és Mahmut Dámt pasa eltávolíttassanak. De Midhát sokak lágelkubb hazafi, hogysam a maga részéről azon esetre, ha a szultán nem hozná neki

áldozatul sógorát, maga részéről ne tenné meg azt az áldozatot, hogy Mahmud Damáddal kibéküljön. — Azonban ragaszkodik, hogy akkor adjon a szultánnak praktikus tanácsokat, ha előbb személyes értekezést tart a köztársaság szerzett magának a vezérő államférfiak nevezeti és czélzattai iránt. Ha Midhát késlekedik a nagyvezérség átvételével, ezt úgy látszik azért teszi, hogy később aztán, mint teljesen intakt ember kit nem terhel a felelősség a Törökországban utóbbi hónapok alatt történtek miatt, annál erőteljesebben ragadhassa meg a kormányrudat, mint bárki más. A vezérő államférfiakkal való érintkezésében kétségkívül nem mulasztá el Midhát pass a saját nézetét is megismertetni azokkal. Bármennyire óhajítja is Midhát a porta és a semleges hatalmak közti közlekedést, bizonyára tett nyilatkozatot, mely szerint bármely a török tartományok occupatioja Anglia, vagy Ausztria-Magyarország részéről a közlekedésnek éppen ellenkezőjét szülné.

Midhát hivatkozott a porta azon nyilatkozatára, hogy csak akkor fogja megengedni Gallipolinak angol, Herzegovina és Bosznia-nyugat-osztrák-magyar csapatok általi megszállását, ha e két hatalom formális szerződést köt a portával, s ha a portának pártját fogják. — Ellenkező esetben a porta minden invasiót casus belli-nek fogna tekinteni. Midhát ezen eshetőségekben oly esetet lát, melyben a porta arra kényszerítettnek, — hogy Oroszországgal szeparát békét kössön, a mit pedig a hatalmak leginkább perhorreszkálnak. — Es ebben fekszik annak oka, hogy úgy Anglia Gallipolli, mit Ausztria-Magyarország, Herzegovina és Bosznia occupatiojáról lemondottak.

Midhát, mindazok után, miket Andrassy grófról hallott, meg van nyugodva és elégedve. Nem viseltetik bizalmatlansággal Ausztria-Magyarország iránt, de ment azon sanguinismus-tól is, mintha a porta Ausztria-Magyarországtól segélyt várhatna, valamint azon aggály is bántja, hogy az orosz befolyása Bécsben hatalmas. A mi a katonai rendszabályokat illeti, meg van győződve arról, hogy azok sem Orosz sem Törökország ellen nincsenek irányozva s részben csak a nép követeléseinek van elég téve általuk. Ha pedig a mozgósításból actió fejlődne ki, Midhát úgy van meggyőződve, hogy ezen actiót csak egy területen lehetne érvényesíteni a nélkül, hogy akár Orosz akár Törökországgal collisió támadhatna belőle.

Es ezen terület Szerbia, melynek megszállása osztrák magyar csapatok által sem a portában nem gerjesztene bizalmatlanságot, sem Oroszország részéről ellenállást. Ily occupatio nem sérti meg Török- sem Oroszország érdekeit. A porta Midhát nézete szerint a vég-sőig, a kimerülésig fogja folytatni a harcokat; ha Törökország leveretik, akkor ki fog tűnni világosan Oroszország czéja, hogy vajjon az volt-e, hogy csak Törökországot leverje, vagy pedig hogy az európai érdekeket is sértse. Oroszország a Feketetengeren való uralomra törekszik s inkább megfogja azt osztani Törökországgal, hogysam egy győzelmes hadjárat után a többi hatalmakkal alkudozzék, melyeknek az lehet a czéljuk, hogy vitássá tegyék Oroszország győzelmét, az uralmat a

Feketetengeren. Ha ezt akarnák, akkor kénytelenek lesznek azt tenni, a mit sokkal jobb lett volna előbb megtenniök: megkezdeni a harcot Oroszországgal.

Napi hírek.

— Aug. 2-ka mint a debreczeni csata 28-ik évforduló napja ma ismét fényesen megünnepezték a szokott mód szerint. Miután az ünnepély még 5 órákor sem ért véget, lapunkat kénytelenek voltunk bezárni, s így a részletes tudósítás e kegyetes ünnepélyről szombati számunkra maradt.

— Zalabéri Horváth János es. k. kamarás, s ezredes ur, a m. hegyesi ménlőtelep főparancsnoka vasárnap keresztül utazása közben, a Mezőhegyesen volt debreczeni küldöttségnek tett ígérete szerint megállapodott Debreczenben, s vasárnap az itteni menlőtelepet tekintette meg, Hetfőn pedig Csáky Gergely tanácsnok és Szűcs Mihály városgazda társaságában a Hortobágyra kocsizott ki, — s ott a város ménesét nagy érdeklődéssel megismerléte, — s arról igen nagy elismeréssel nyilatkozott, s gazdag tapasztalatainak bő tárházából több kitünő tanácsot szolgáltat a ménes kezelésére nézve.

— A debreczeni ügyvédi kamara területén lakó ügyvédek jegyzékébe K. O. Antal adásdőlőki, L. E. n. t. Gusztáv h. szoboszlói, L. O. S. Gyula és V. S. Á. helybeli Antal debreczeni ügyvédek felvették; ellenben M. A. g. t. Lajos debreczeni ügyvéd önkéntes lemondás, S. O. S. István turkevei és H. A. r. c. Ferencz karcazi ügyvédek a kamara laistromból töröltek, S. O. S. István irodája részére C. z. h. Á. Károly turkevei, H. A. r. c. Ferencz irodája részére P. A. P. Sándor karcazi ügyvédek rendeltettek ki gondnokul. K. I. r. A. Ferencz h. hadházi ügyvéd pedig lakását Debreczenbe tette át. Kelt Debreczenben az ügyvédi kamara választmányának 1877. július 15-én tartott üléséből, az elnökök.

— A török sobesültek javára eddig begyűlt újabb tészeket, Kacsokovics Iván ur a honvédegyet elnöke a budapesti török konzulathoz a napokban fogja felküldeni. — Ez alkalommal nem mulasztottuk el, hogy újból föl ne hívjuk városunk és vidékének minden magasztos eszméért nemessen érzeni tudó honleányait, hogy most, midőn a keleti háború véressebb lett, midőn Törökország léteért minden napon több-több áldozat vérzik el és sebesül meg, tauntsanak továbbra a dicső eszméért harcoló török nemzet iránt oly kegyelettel, mint eddigél, készítsenek minél több menyinyisgű tészt, a sebesült harcsook gyógyítására. Meg vagyunk győződve, hogy lelkes honleányaink nem fognak késmi e tekintetben, s szorgalmasan fogják a vérző sebekre készíteni a tészt. Eddig tanusított nemes keblűsgök biztositék arra, hogy nem fogunk e reményünkben csalatkozni. Az elkészített tészt Kacsokovics Iván urhoz küldendő, ki is azokat

a rendeltetési helyére juttatni a legkedvesebb, a legazafiasabb kötelességének ösmeri. — A komédia vége. T. O. I. István megadja az árat ama szenzációs vezércikkének, melyet lapunkban is többször felemlítettünk mint olyat, mely az egész országban izgatottságot szült. — Az államügyész felszámolás címűen perbe fogta őt. — Ez bizony furcsa vége a furca komédiának.

— A vadászársulatnak m. hó 29-én tartott közgyűléséből. A társulat által a városi, évi 539 frtért hat évre bérelt erdősegekbeni vadászati jog bérletideje 1879 aug. 1-én jár le. A társulatnak van jelenleg 89 tagja kik a törvény korlátai között a bérelt területeken vadászhatnak, azonban hajó vadászatot csak a társulat választmánya rendezhet s illette engedélyezhet. A közel mult vadászidényben a társulat költségén 4 hajó vadászot tartatott, s ekkor körülbelül 12 róka és 308 db nyul; a nyulak a résztvevő vadászok közt egyenlő arányban kiosztottak, a felesleg, esetleg ki nem oszthatott mennyiség a hajtóköltség fedezetére a helyszínen elárvereztetett, s így a társulatnak ezen 4 hajóvadászot csak 76 frt járta került. A pénztárnok évi számadása megvizsgáltatott s helyesnek találtatván ezen számadás terhe alól felmentett. A pénztári kiadás volt a mult vadászidényben 734f. 78kr. jelenlegi pénztár állás 386f. 60kr. A folyó évi tehát az 5-ik bérelti vadászidényre fizetendő tagsági díj 3 frtban lett megállapítva, mely f. 6. november 1-ig Pájer József társulat pénztárnoknál leend befizetendő. A mult évi tagsági díj hátralékának törvényes utoni behajtása elrendeltetett.

— Egy hó constabler-biztos, ki a helyett, hogy az éjeli rendre és csendre felügyelne, ő maga zavarja meg azt. Ugyanis tegnap éjjel a daleyet tagjai elnöküket egy pár éji dallal tisztelvé meg, onnét jövet a nagytemplom előtt egy rendőrbiztos által ok nélkül gorbombán megtámadtatok s menetekükben feltartoztatok. Az egylet tagjai miután látták, hogy a biztos ur „alig-alig áll a lábán” tovább folytatták utjukat, de az ipse nem elégedvén meg előbb — a daleyet tagjait blamirozó fellépésével, utánok kiabált s futylóját elővévén elkezdett borzasztón sivitani, összehívandó az öröket, — kik akkor éppen a város különböző részén őrjáratban valának. Így aztán a biztos ur bormórom ködében uszó agyának azon nézete, hogy a daleyet tagjait (26 egyént) bekísértesse: nem valósulhatott. Az éjeli csend és rend hivatott? felügyelőjét ajánljuk a rendőri hivatal vezetőjének figyelmébe. (Beküldött.)

— Nehány sebeczi bányász növendék van most látogatásban városunkban. A növendék urak igen csinos diszegenruhát viselnek fekete posztóból zöld bársony diszítéssel, — aztán katonatiszti sapkát a bányász jelvényekkel s fekete sárga zsinórral. — Ennek a zsinórnak igazán szeretnők magyarázatát tudni, mert soha sem tud a fejünkbe férni, hogy a nagy bányász academia növendékeinek miért kelljen épen fekete sárga (t. i. arany) zsinórt használni. — Ugy tudjuk, hogy a fekete sárga sem nem a nemzet színe, sem a bányászoké.

— Meghívás. Az 1877. évi augusztus hó 5-ik napján — d. e. 10 órákor tartandó heiv. hitv. egyháztanács közgyűlése. Tárgy: Az ujonan megválasztott főiskolai tanárok meghívása s egyéb folyó ügyek.

— Szülők figyelmébe. — Szepesmezye Wagedrússal helységben egy előkelőlék családnak gyermeke helyett városunkból cserekerestetik. A cserébe menendő lehet fiu, vagy leány, de a fiukra nézve figyelembe veendő, hogy a nevezett helyen csakis elemi iskola létezik. A cserébe jövendő fiu, a helybeli realiskolának volt eddig is növendéke s a jövő évben is azt akarja tanulni. Ezen igen előnyös cserére felhívjuk a szülők figyelmét. Értesített nyerketni szerkesztőségünkben.

— A debreczeni ipar és kereskedelmi bank július havi forgalmi kimutatása. Bevétel: Pénzkészlet június 30-áról 21,850 frt 26 kr, kifizetett váltók után 171,375.55., kifizetett előlegek után 2480., kamat után 5138.35., kamatozó betétek után 53,623.24., folyó számla után 78,482.67., érczépén eladás után 1095.59., értékpapír után 655.50., szelvény 29.28., összesen 334,730.44. Kiadás: Tiszti fizetésre 583.34., leszámitott váltókra 165,932.80., leszámitott előlegekre 3865., kamatra 129.58., kamatozó betétek visszafizetésére 52,414.52., folyó számlára 71,248.78., érczépén vásárlásra 2057.98., értékpapír vásárlásra 2520.98., szelvény vásárlásra 1789.87., üzleti költségre 7807., 1876-ik osztalékra 42., igazgatók fizetésére 450., előleg bélyeg 20.50., pénzkészlet augusztus 1-re 33,597.92., összesen 334,730 frt 44 kr. Debreczen, július 31-én, 1877. Debreczeni ipar és kereskedelmi bank.

— Az Europa kávéház előtti kertben ma este zeneestély lesz, s ott Balázs Kálmán zenekara játszand. Ily zeneestélyek hetenként 3-szor: kedden, csütörtökön és szombaton tartanak, mikor két kitünő zenekarunk felváltva fog játszani. A bérlő gondoskodott, hogy a kiszolgáltatandó kávéházi italok, fagyaltok stb., a legkitünőbb minőségűek legyenek.

Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

Nyilttér.

Hirdetés.

A gazdálkodó urak figyelmébe ajánlom dusan berendezett kész gépszij és gépszijnak való bőroket igen jutányos áron. Tisztelettel Kohn Adolf bórkereskedő a nagytemplom átellenében.

H I R D E T E S E K.

UJ ÜZLET MEGNYITÁS. Van szerencsém a n. é. közönséget tiszteletteljesen értesíteni, hogy helyben Weinberger Lajos címűi czég alatt kézműáru kereskedést nyitottam. Több mint 20 évi gyakorlat és dus tapasztalat által, melyet ezen téren magamnak szereztem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy tisztelt vevőim legnagyobb igényeinek megfelelhettek. Különös figyelmet és gondot két höní árukra, divat, seilyem, gyapju, len és pamut, karton, kanavác, kendők és minden szakmába vágó czikkekre fordítani. Midőn a nagyérd. t. közönséget tisztelettel meghívom, sziveskedjék tisztelem személyes megtekintésével szerencsétlenni, — biztositom, hogy csak a legjobbat, legolcsóbb napión a legszilárdabb és legpontosabban fogom szolgálni. Magamat a t. n. é. közönség becses pártfogásába ajánlvam kiváló tisztelettel: Weinberger Lajos. Üzletem helyisége főpiacz Szikszay-ház, előbb Dragotta.

Arverési hirdetés. A debreczeni kir. tszék részéről közhírő tétetik, hogy Weisz József végrehajtónak Kozma Péternek, Balogh Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyben lefoglalt, a debreczeni 4866. számú tszékbe jelezett s 8000 frta becsült Miklóscsuzai 1925. számú ház, és 9 hold onodai föld, továbbá a debreczeni 2599. sz. tszékben jelezett, s 1500 frta becsült postakerti szőlő az 1877-dik évi szept. hó 5-dik napján d. u. 3 órákor, mint első, és 1877. évi okt. hó 5-dik napján d. u. 3 órákor mint második határidőben, a törvényes arverési tervben Török Péter végrehajtó által megtartandó nyilvános arverésen következő feltételek alatt eladatul fog. — u. m. 1. Kikiáltási ár a fennbéli kitétt becsár, melyen alul az első arverésen az arverésre kitézött birtokok nem fognak eladatulni. 2. Arverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%, vagyis a ház és földre 800 frtot, a szőlőre 150 frtot készpénzben, vagy ovaidekkes papírban a kikiáltott kezehez letenni. 3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig: az arveréstől számítandó 1. 2 és 3 hónap alatt, 6% kamattal együtt ezen kir. törvényszéknek letézteni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni. 4. Vevő köteles az épületeket a birtokhaladás napjával tüzkár ellen biztositani. 5. Az arverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, emellett a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik. Beckske Lajos b. elnök. Beóthy Gábor b. jegyző. (405) 3-3

274. szám. ÁRJEGYZÉKE az „ISTVÁN“ gőzmalom készítményeinek. Készpénz fizetés mellett. Árak ausztriai értékben Költsegtmentesen Debreczenben, kötelezettség nélkül. Ingyen s ákkal. 100 kiló A. Asztali dara nagyszemű 28.— szinte 30 kilos zacskóval 28.30 B. szinte apró szemű 28.— szinte 30 kilos zacskóval 28.30 C. Dara közpszerű 26.20 szinte 30 kilos zacskóval 26.50 0. Királyliszt 28.— 1 Lángliszt 27.— 2. Montliszt 26.— 3. Zsemlyeliszt különös 25.— 4. 23.60 5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű 22.60 6. szinte 2-od 22.— 7. Közép kenyérliszt 1-ső 21.40 8. szinte 2-od 19.— 8 1/2. Barna 1-ső 17.40 9. szinte 2-od 15.40 10. Láblliszt 12.40 11. Finom korpa zsákkal 5.20 zsáknélkül. 4.60 12. Durva korpa zsákkal 4.60 zsáknélkül. 4.— R. I. Rozsliszt 1-ső rendű. 18.40 R. II. szinte 2-od 17.40 R. III. szinte 3-od 14.80 R. IV. szinte 4-od 5.60 — zsáknélkül 5.— A. K. Árpakása 00 — 32.— „ szinte 0 — 28.— „ szinte 1 — 21.— „ szinte 2 — 16.— „ szinte 3 — 14.— „ Árpadara 5 — 21.— A. Arpa liszt 6 — — Debreczen, 1877. július 7. A zsákok súlytartalma, — teljsüly tisztasulynak véve A. B. C. 0—10 számig 85 kilo. 11. 12. „ szinte 80 „ R. I. — III. számig 60 „ R. IV. V. „ szinte 60 „ A. K. 00—5 számig 50 „ Arpaliszt 85 „

Debreczen legolcsóbb bevásárlási helye. BURGHOLD V. női divat-terme Főter, Svetits-ház, I. emelet, a Caderász-féle cukrázdával szemben. Ajánlja a tisztelt női közönségnek becses figyelmébe következő kész női ruháit: Kész karton pongolya ruhákat 3 frt 50 kr és feljebb „ szőr kelméből „ 7 frt 50 kr „ vászonból „ 5 frt — kr „ karton séta „ 4 frt 50 kr „ vászonból „ 6 frt — kr „ szőr kelméből „ 7 frt 50 kr „ barege „ 8 frt 50 kr A tisztelt női közönség becses pártfogását kérve mely tisztelettel maradtam Burghold V. Olcsóbb mint bárhol!

II-od Arverési hirdetés. A debreczeni kir. törvényszék, mint te lekönnyvi hatóság részéről közhírő tétetik, miszerint Kócsodi Jánosnak Némethy Gábor elleni végrehajtási ügyében lefoglalt, a debreczeni 908. számú tszékjegyzékében jelezett s 6000 frta becsült 13 hold majorsági föld az 1877. évi augusztus hó 18-ik napján d. u. 3 órákor, mint második határidőben, a törvényes arverési tervben végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános arverésen következő feltételek alatt eladatul fog. u. m. 1. Kikiáltási ár a fenti becsár; azonban ezen II-ik arverésen a fentközlött ingatlan becsár-on alul is el fog adatulni. 2. Arverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, vagyis 600 frtot készpénzben, vagy ovaidekkes papírban a kikiáltott kezehez letenni. 3. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, és pedig: az arveréstől számítandó 1. 2 és 3 hónap alatt, 6% kamattal együtt ezen kir. törvényszéknek letézteni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni. 4. Feltételek többi része a kikiáltott végrehajtónál megtudható. A debreczeni kir. törvényszék, mint te lekönnyvi hatóság 1877. évi július hó 27-ik napján tartott üléséből. Beckske Lajos, b. elnök. Beóthy Gábor, b. jegyző. (416) 1-3

Elő helyben há... Előzetes debreczeni... Debr... Fony... dicsőség soha... virágiból, ko... vereket! Meg... ragadók a cs... nuszt s apoth... gáról, mely a... nagyobbserül... soká, nagyon... Századu... res és nagy... vakitón nagy... mályosítja ez... nek kivívása... emléket bizt... fontosságú e... szeri kudarc... vizmus terjes... daké ezért... nul. A plevn... a folyó hábo... mények, epo... A csata... irhatjuk: Osman... plevani erős... test által tá... Hat órai hev... totta az oro... csapatokteke... 31 kén délbe... 60,000-nyi h... kadalatlan ta... kor Osman p... került a Wid... szok hadállás... csata ezzel... két tíz közé... a Schilder-S... sült hadteste... véghez. — ték Az orosz... ban menekül... és fölszerel... né ezer halo... sültre teszik... első számítás... ban nyomul... hogy egyesül... Mehehed Al... többé nem á... A Balka... nyomulását... a kire Driná... datul bizva... mentetvén, a... után stratégi... tével lön n... visszavonulás... Balkán szor... pasa Jeni Za... erős kémszer... tartja. Reuf... meg a felada... át megkerült... Sipka szoros... taival az os... pasa és Mehe... osztálya Gur... nak nagy ve... ránál. Az ore... el van vágva... pasa és Szule... közé szerult... hajtása a kat... A „Debre... BATH... Történeti elbeszél... Dr.